

बुद्धभूमि नगरपालिकाको राजपत्र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधि २०७४ को अनुसूची -२
दफा ४ तथा अनुसूची १ को भाग २ सँग सम्बन्धित

बुद्धभूमि राजपत्र

कपिलवस्तु

(स्थानीय राजपत्र)

खण्ड १

वर्ष ५

अंक १२

मिति : जेठ २८ गते २०७८

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) बमोजिम बुद्धभूमि नगरपालिकाले बनाएको तल उल्लेखित बमोजिमको कार्यविधि, निर्देशिका सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

भाग - २

**बुद्धभूमि नगरपालिका भित्र उत्पादित स्थानीय कृषि / पशु-पन्छी / वन जन्य
उत्पादनहरूको प्रवर्द्धन र बजारीकरण निर्देशिका -२०७८**

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति २०७८।०२।२१

प्रकृतिको अनुपम उपहारको रूपमा रहेको यस बुद्धभूमि नगरपालिका कृषि/पशु-पन्छी/वन जन्य उत्पादनहरूको प्रवर्द्धन र बजारीकरण द्वारा यहाँका नागरिकहरूलाई स्वावलम्बी, आत्मनिर्भर र उत्पादित वस्तुहरूको उचित बजारीकरणमा ध्यान पुर्याउने मनसायका साथमा उत्पादनमा आधारित अनुदान तथा बजारीकरणलाई प्रश्रय दिने प्रयोजनका लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को (ज) (म) उपदफा ४ को (ड) अनुरूप कार्यहरू गर्ने प्रयोजनका लागि सोही ऐनको दफा ११ को उपदफा (७) बमोजिमका काम कर्तव्य र अधिकार प्रयोग गर्दा आवश्यकता अनुसार कानून नीति, योजना, मापदण्ड तथा कार्यविधि बनाई लागु गर्न सक्ने भन्ने आधारमा दफा १०२ को उपदफा २ बमोजिम निर्देशिका बनाई कार्यपालिकाबाट पारित भई राजपत्रमा प्रकाशन भएपछि लागु हुनेछ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:-

क) निर्देशिकाको नाम:- “बुद्धभूमि नगरपालिका भित्र उत्पादित स्थानीय कृषि/पशु-पन्छी / वन जन्य उत्पादनहरूको प्रवर्द्धन र बजारीकरण निर्देशिका -२०७८” रहने छ ।

२. परिषाभा:- यो निर्देशिका तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा कृषि/पशु-पन्छी/वन जन्य उत्पादनहरूको बढोत्तरी र उक्त उत्पादनहरूको बजारीकरण द्वारा मूल्य शृङ्खला कायम गर्दै स्वावलम्बी र आय-आर्जन गर्न नगरवासीलाई अभिप्रेरित गर्ने ।

क) “ऐन” भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लाई सम्झनु पर्दछ ।

ख) “नगरपालिका” भन्नाले बुद्धभूमि नगरपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।

ग) “कार्यालय” भन्नाले नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्दछ ।

घ) “प्रमुख” भन्नाले बुद्धभूमि नगरपालिकाको प्रमुखलाई सम्झनु पर्दछ ।

ड) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सम्झनु पर्दछ ।

च) “समिति” भन्नाले बुद्धभूमि नगरपालिकाको यस निर्देशिका बमोजिम गठित हुने समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

३. उत्पादन तथा बजारीकरणका क्षेत्रहरू:

अ. कृषि तर्फ

क) धान, मकै, गहुँको उत्पादन बढोत्तरीका लागि सिँचाई प्रबन्ध, उन्नत बिऊ प्रबन्ध र यान्त्रिकीकरणमा सहयोग ।

ख) तेलहन, दलहन, तरकारी र फलफूलको उन्नत बिऊ, प्रविधि, माटो परीक्षण द्वारा उत्पादन वृद्धिका गतिविधि सञ्चालन ।

ग) अवस्थाको विश्लेषण गरी बढी सम्भावित र बजार मूल्य उच्च रहेका उत्पादनहरूमा उत्पादनमा आधारित अनुदान प्रणालीको शुरुवात ।

आ. पशु-पन्छी तर्फ

क) बाख्रा, गाई, भैँसी (पाडापाडी समेत) वंगुर, कुखुरा (रैथाने) को उत्पादन र सोको बजारीकरणमा सहयोग, व्यावसायिकता वृद्धिका लागि अनुदानको व्यवस्था गरिने ।

ख) दूधको हकमा सहकारी मार्फत विक्री प्रबन्ध गरेको बखत उत्पादनमा आधारित अनुदान प्रणाली स्थापना गरिने ।

ग) पशु उपचारका लागि नियमित घुम्ती शिविरहरू सञ्चालन गरिने ।

घ) डेरी तथा मासु पसलहरूको सुधारका लागि सहयोग तथा अनुगमन गरी सुधारलाई अभिप्रेरित गरिने छ ।

इ. सामुदायिक वनजन्य उत्पादन तर्फ:

क) सामुदायिक वनजन्य उत्पादनहरू बनकस, पात, कच्चा पदार्थ, जडीबुटी खेतीलाई प्रश्रय दिने ।

ख) ढकिया, टपरी, वनजन्य उत्पादन प्रशोधन द्वारा Value Add हुने प्रकृतिका सामूहिक वा एकल प्रयासलाई व्यवसायीका बनाउन प्रविधि, सीप, पुजी र बजार सम्मको पहुँच सुनिश्चित गर्न सहयोग गर्ने ।

ई. कृषि/पशु/वनजन्य उत्पादनहरूको विविधीकरण ,बजारिकरणजन्य कार्यहरू कोसेली घर, विक्री केन्द्र, हाट बजारको सुधार र आधुनिकरण ठूला व्यापारिक घरानाहरू/

पसलहरू सँग समन्वय स्थापित गर्न आवश्यकता अनुरूप सहयोग गर्ने कार्य ।

३. कृषि/ पशु-पन्छी/वनजन्य उत्पादनको बजारीकरण सहजीकरण समिति:

कृषि/पशु-पन्छी/वनजन्य उत्पादनहरूको उत्पादकत्व अभिवृद्धि द्वारा बजारीकरणमा सहयोग समन्वय गर्न एक सहजीकरण सिफारिस समिति रहने छ ।

- नगर प्रमुख -संयोजक
- दुग्ध जन्य कारोबारमा संलग्न सहकारीका अध्यक्ष/व्यवसायीक मध्ये १ जना -सदस्य
- गैससका प्रतिनिधि १ जना -सदस्य
- मासु व्यवसायीहरू मध्ये १ जना -सदस्य
- उद्योग वाणिज्य संघको प्रतिनिधि १ जना -सदस्य
- वनजन्य उत्पादनहरूको बजारीकरणमा संलग्न व्यवसायी/समूहको प्रतिनिधि १ जना -सदस्य
- ठूला निजी कृषि/पशु-पन्छी/फर्महरूको प्रतिनिधि मध्ये १ जना -सदस्य
- कार्यपालिका सदस्यहरू मध्ये अध्यक्षले तोकेको १ जना - सदस्य
- वाणिज्य हेर्ने शाखा अधिकृत - सदस्य सचिव

काम, कर्तव्य र अधिकार:

१. दूध, मासु, अण्डा, तरकारी, फलफूलको बजारीकरणको रणनीतिको सिफारिस गर्ने ।
२. कोसेली घर, विक्री केन्द्र, हाटबजारको सुधार, विस्तारका लागि सिफारिस गर्ने ।
३. किसानहरूले उत्पादनको संकलन, विक्री गर्ने स्थानहरूको निर्माण सुधार, विस्तार र विविधीकरणका लागि सिफारिस ।
४. ठूला व्यापारिक शहर (बुटवल, नेपालगन्ज, दाङ जस्ता) का व्यापारिक फर्म, बजार सँग सम्बन्ध स्थापित गराई विक्री प्रबन्धको चाँजोपाँजो मिलाउन व्यवस्थापकीय समन्वय गर्ने ।
५. हस्तकलाका वस्तुहरू ढकिया, टपरी, जडीबुटी प्रशोधन लगायत उद्योग व्यवसाय गर्न चाहने समूह, व्यक्तिलाई प्रविधि, पुजी, सीपका लागि समन्वय गर्ने ।
६. बजारीकरणलाई प्रश्रय पुग्ने खालका कार्यक्रमहरूको खाका बनाई नगरपालिकालाई सिफारिस गर्ने ।

उक्त समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, कृषि पशु शाखा

प्रमुख, विज्ञहरूलाई आमन्त्रित गर्न सकिनेछ ।

४. उत्पादकत्व बढोत्तरी र बजारीकरणका क्षेत्रहरू:

- क) कृषि जन्य - धान, मकै, गहुँको उत्पादन र उत्पादकत्वको बढोत्तरी गर्दै बजारीकरणको प्रबन्ध मिलाउने ।
- ख) तेलहन, दलहन, तरकारी जन्य, फलफूल उत्पादनहरू को विक्री प्रबन्धका लागि शहरका बजारसँग सम्बन्ध स्थापित गर्ने, ढुवानी प्रबन्ध मिलाइदिने ।
- ग) मासुजन्य, दुधजन्य उत्पादनलाई प्रश्रय दिन उत्पादनमा आधारित अनुदान तथा बजार खोजीको संस्थागत पहल गर्ने ।
- घ) सामुदायिक वनजन्य उत्पादनहरू ढकिया, टपरी, जडीबुटीहरूको प्रशोधन र बजार सँगको आवद्धताको व्यवस्था मिलाउने ।
- ङ) कोसेली घर, बिक्री केन्द्र, संकलन केन्द्रहरू स्थापना र विस्तार गर्ने ।
- च) हालमा रहेका बजार केन्द्रहरूको आधुनिकिकरण हाटबजार (विक्री केन्द्र) हरूको पूर्वाधार सुधार, विस्तार गर्न सिफारिस गर्ने ।
- छ) ठूला बजारका विक्री केन्द्रहरू सँग समन्वय, समझदारी बनाई विक्री प्रबन्ध मिलाउने ।
- ज) थप हाट बजारहरू खोल्न खोजी गर्ने ।
- झ) सहकारीहरूसँग उत्पादन, उत्पादकत्व तथा बजारीकरणका लागि साझेदारी गर्ने ।
- ञ) गै.स.स. हरू सँग बजारीकरणका लागी साझेदारीता, समुदायसँग साझेदारी निर्माण गर्ने ।
- ट) बजारीकरणका ठोस आधार खुट्टयाई कार्यान्वयनका लागि नगरपालिकालाई सिफारिस गर्ने ।

आज्ञाले
अनिल पौडेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत